

Pestprotocol

1. Voorwaarden

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school aanpakken.

Daar zijn enkele voorwaarden aan verbonden: .

Pesten is een probleem voor alle betrokken partijen:

Leerlingen (gepeste kinderen, pesters, en de zwijgende groep)

Leerkrachten

Ouders/verzorgers (hierna ouders genoemd)

De school moet pestproblemen voorkomen; los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.

Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld. Dit is bij ons

2. Definitie: wat is pesten

Dat kinderen elkaar plagen is heel gewoon en gezond. Bij pesten is er een slachtoffer waarover een ander (e) kind(eren) de baas spelen. Het begrip macht speelt bij pesten een rol.

Voorbeelden van pesten zijn: schelden, slaan, uitlachen, cadeautjes eisen, bezittingen vernielen of afpakken, buiten sluiten, bijnamen geven, beledigen, opmerkingen maken over kleding, andere zgn. 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot, briefjes doorgeven, op weg na school achterna rijden, naar het huis van het slachtoffer gaan, etc.

Tegenwoordig is er ook sprake van digitaal pesten.

Het kind dat gepest wordt voelt zich gekwetst, verdrietig en soms bang.

3. **Wat zijn de signalen van de gepeste en de pester. (Zie bijlage 1)**

4. **Wat is de doelstelling**

Gepeste kind: herstel van eigenwaarde, weerbaarder maken, met plezier naar school gaan.

Pester en meelopers: bewustwording van sociaal-emotionele waarden, de groeps sfeer verbeteren en het individuele en/of klassikale pestgedrag terugdringen.

5. **Hoe gaan we daar op de GB mee om? (aanpak)**

Preventief

- De Vreedzame School. Onder andere mediation door kinderen. (Bijlage 2: Stappenplan mediatie)
- Wat leren de leerlingen in de klas
- De school heeft een anti-pestbeleid .
- In de schoolgids staat een stukje over pesten en schoolregels
- In het begin van het schooljaar neemt de leerkracht en de leerlingen gezamenlijk de schoolregels door
- Onder begeleiding van de leerkracht worden er klassenregels over pesten door de leerlingen zelf opgesteld (I.I. zelf laten formuleren). Deze regels worden zichtbaar opgehangen in de klas.
- In oktober wordt SCOL afgenomen in de klassen 2 tot en met 8. De uitslag wordt later in de groepsbespreking met de I.Ber besproken en evt. interventies worden afgesproken (dus in de I.I. bespreking het thema pesten opnemen)
- Bij signalering van pesten kan de leerkracht zelf nagaan wat te ondernemen zoals het kind (gepeste of pester) verwijzen naar SOVA, een andere plaats in de klas aanbieden, kinderen koppelen
- In een kringgesprek praten over pesten/ pestgedrag en hoe daar mee om te gaan
- Voorlichting aan ouders geven over pesten en hoe hier thuis mee om te gaan (ouderavonden, in nieuwsbrief etc)
- We hanteren de regels van het gebruik van de computer en internet. (bijlage 3)

Individueel

- stap 1 : De kinderen lossen het zelf op. (pester en gepeste)
- stap 2: Het gepeste kind gaat naar de mediator: mediation door kinderen onderling.
- stap 3: Het gepeste kind vraagt hulp bij de meester/juf.
De leerkracht luistert en neemt het probleem serieus, overlegt met het kind mogelijke oplossingen, werkt dan samen met het kind aan deze oplossingen. (stop zeggen, opkomen voor zichzelf, hulp zoeken bij een ander kind, vriendschappen sluiten etc).
- stap 4: De leerkracht brengt beide partijen (pester/gespeste) bij elkaar en verheldert de situatie, probeert op te lossen en maakt afspraken. Belangrijk deze na afgesproken tijd te evalueren.
- stap 5: De leerkracht/ib-er gaat met de ouders van zowel het gepeste kind als de pester praten; na enige tijd evalueren. Er vindt eventueel een intervisie plaats met andere leerkrachten.
- stap 6: Kringgesprek met de groep over pesten (mogelijk vanaf gr 4 à 5); vragen wat de kinderen er zelf over denken hoe dit in hun groep gaat, welke oplossingen ze kunnen bedenken, video bekijken, maak afspraken voor een bepaalde periode etc
Evalueer het pesten na 1 of 2 weken weer opnieuw met de groep, maak evt nieuwe afspraken.
- stap 7 : Voor het gepeste kind de methode "Zand erover"voorstellen (zie bijlage 4; voor bovenbouw) en uitvoeren; dit na enige tijd evalueren met het gepeste kind.
- stap 8: Indien het kind (pester of gespeste) individuele hulp nodig heeft/wil kan er (door leerkracht, kind, ouder) professionele hulp aangevraagd worden (SMW of SOVA-training).
- stap 9 : Is er nog steeds sprake van een pester, dan volgen er consequenties (strafbeleid)

Borging van het pestprotocol vindt plaats op de tweejaarlijkse groepsbesprekingen met de intern begeleider.

Evaluatie van dit pestprotocol vindt plaats in juni 2013

Bijlage 1: Wat zijn de signalen van de gepeste en de pester.

Een belangrijk signaal is dat het kind bang is voor gebeurtenissen die gaan komen. Het kind voelt zich geïsoleerd en voelt dat niemand hem helpt.

Onderstaande (signalen) komen in een bijlage.

Signalen vanuit de groep:

Er zijn diverse problemen in de omgang met elkaar binnen de groep, de sfeer is onaangenaam, je moet vaak waarschuwen, "brandjes blussen" etc

Signalen van de gepeste:

- Het kind gaat niet graag naar school
- De schoolresultaten worden slechter
- Het kind speelt (na schooltijd) niet graag buiten
- Het kind raakt regelmatig dingen kwijt
- Het kind vertelt dat zijn/ haar spullen worden kapot gemaakt
- Het kind klaagt over hoofdpijn en/of buikpijn
- Het kind heeft ineens veel blauwe plekken of schrammen
- Het kind doet niet graag mee aan buitenschoolse activiteiten
- Het kind durft steeds minder en wordt steeds banger voor andere kinderen
- Het kind gedraagt zich stil en teruggetrokken
- Het kind "koopt" vriendjes/vriendinnetjes
- Het kind krijgt een bijnaam

Signalen van de pester:

- Het kind doet opvallend stoer
- Het kind vertelt graag hoe populair hij/zij is
- Het kind is tegendraads, opstandig, probeert zijn eigen zin door te drijven
- Het kind is altijd met hetzelfde groepje
- Het kind roddelt vaak over andere kinderen
- Het kind is opvallend agressief tegen andere kinderen en volwassenen
- Het kind geeft het gepeste kind voortdurend de schuld

Bijlage 2 **Stappenplan mediatie (kort)**

INTRODUCTIE

1. Zeg jullie namen, en vertel dat jullie mediatoren zijn, en dat jullie kunnen helpen om het conflict op te lossen.
2. Vraag: *"Willen jullie hulp bij het oplossen van het probleem?"*
3. Zoek een rustige plek om de mediatie te doen
4. Noem de drie regels, en vraag: *"Zijn jullie het daarmee eens?"*

LUISTEREN

5. Vraag het eerste kind: *"Wat is het probleem?"* Parafraseer.
6. Zeg wat hij of zij volgens jou erbij voelt. Of vraag hoe hij of zij zich voelt.
7. Vraag het tweede kind: *"Wat is er volgens jou gebeurd?"* Parafraseer.
8. Zeg wat hij of zij volgens jou erbij voelt. Of vraag hoe hij of zij zich voelt.

ZOEKEN NAAR OPLOSSINGEN

10. Vraag het eerste kind: *"Wat zou jij nu kunnen doen om het probleem op te lossen, zo dat jullie allebei tevreden zijn?"* Parafraseer.
11. Vraag het tweede kind: *"Wat zou jij nu kunnen doen om het probleem op te lossen, zo dat jullie allebei tevreden zijn?"* Parafraseer.
12. Probeer zoveel mogelijk oplossingen te laten bedenken. Als er veel ideeën zijn, schrijf ze dan op. Vraag door als dat nodig is.

KIEZEN VAN EEN OPLOSSING

13. Help ze een goede oplossing te kiezen die voor beiden bevredigend is.
14. Herhaal de oplossing en alle onderdelen daarvan, en vraag aan beide partijen of ieder van hen het er mee eens is. Laat ze, als dat nodig is, een plan maken.
15. Feliciteer beide leerlingen met de succesvolle mediatie. Geef ze een hand, en vraag of ze elkaar ook een hand willen geven.
16. Vul het mediatieformulier in.

Regels gebruik computers & internet

Leerlingen

Protocol

Een protocol is een lijst met afspraken die je met iemand maakt. In een protocol staan dus regels waaraan je je moet houden.

De afspraken

- Ik zal nooit mijn persoonlijke informatie doorgeven op Internet **
- Bij gebruik van een zoekmachine gebruik ik normale woorden (zoektermen). **
- Ik bezoek geen sites waar gokspelletjes op worden aangeboden.
- Ik bezoek geen internetsites waar je voor moet betalen.
- Ik zal geen bestanden van Internet downloaden. **
- Chatten is op school niet toegestaan.
- Ik vertel het mijn meester of juf meteen als ik informatie zie waardoor ik me niet prettig voel of die ik niet leuk vind.
- Als ik e-mail-berichtjes krijg die ik niet leuk of raar vind vertel ik dat meteen aan mijn meester of juf.
- Ik zal nooit op e-mail berichten antwoorden die onprettig zijn. Het is niet mijn schuld dat ik zulke berichten krijg en ik vertel het meteen mijn meester/juf, zodat deze maatregelen kan nemen.
- Ik spreek met mijn meester of juf af op welk tijdstip en hoe lang ik op Internet mag en van welke programma's ik gebruik mag maken.

Voor akkoord

naam leerling

groep

Gezien door naam ouder:

Handtekening ouder/verzorger).....

Achterzijde protocol

- Ik zal nooit mijn persoonlijke informatie doorgeven op Internet: zoals: mijn achternaam, adres en telefoonnummer, het werkadres en telefoonnummer van mijn ouders of het adres van mijn school zonder toestemming van mijn juf of meester
- Bij gebruik van een zoekmachine gebruik ik normale woorden (zoektermen). **: Ik zoek geen woorden die te maken hebben met grof woordgebruik, seks en geweld. Bij twijfel overleg ik met de meester of juf.
- Ik schrijf nooit mijn achternaam en mijn adres of telefoonnummer in een e-mail bericht.

- Op vragen om te " downloaden" is het antwoord altijd nee. Ik mag geen bestanden en/of programma's downloaden.

Richtlijnen computergebruik leerkrachten en ondersteunende medewerkers:

- Computers zijn er ter ondersteuning van je lessen/onderwijs. Spelletjes die niet educatief zijn, zijn daarom in principe niet toegestaan.
- Geef leerlingen altijd een gerichte opdracht over wat zij op de computer moeten doen. 'Ga maar even computeren' geeft kinderen eerder de kans om dingen op de computer te doen die niet zijn toegestaan.
- Chatten, MSN, 'wild Internetten', systeeminstellingen veranderen, downloaden, enzovoort is niet toegestaan.
- Er mag geen eigen meegebrachte software worden gebruikt (virussen!!)
- Het is niet toegestaan buitensporig grote e-mail berichten te verzenden of te ontvangen. Ketting brieven te verzenden of door te sturen.
- Zonder uitdrukkelijke toestemming bestanden, uitvoer of gebruikersnamen van andere personen te openen wijzigen of gebruiken.
- Het is in beperkte mate toegestaan het school e-mail adres te gebruiken om privé mail te verzenden of te ontvangen. Met beperkte wordt bedoeld dat het mag niet ten koste mag gaan van het werk.
- Het is niet toegestaan om bewust sites te bezoeken die obscene, tot haat opruiende of anderszins aanstootgevende informatie bevatten en/of obscene of lasterlijke informatie of informatie die tot doel heeft andere personen te ergeren, kwellen, of intimideren te verzenden of te ontvangen
- Materiaal waarop copyright berust in strijd met dat copyright te uploaden te downloaden of anderszins over te brengen.
- Eten en drinken nooit bij de computer

Bijlage 4. Methode "Zand erover."

Zand erover!

Een stap voor stap aanpak van pesten gebaseerd op de No Blame Approach.

Als leerkracht kan je je soms vreselijk onmachtig voelen als het om pesten gaat. Het lukt je maar niet om het gedragspatroon van de pester en de gepeste te doorbreken. Veel tijd gaat verloren aan het zoeken van oorzaken of het beantwoorden van de schuldvraag terwijl het gedragspatroon onveranderd blijft. Maar nu is er een oplossing: Zand erover!

Zand erover! is een stap voor stap aanpak van pesten gebaseerd op de zeer succesvolle Engelse 'No Blame Approach' van George Robinson en Barbara Maines. De aanpak gaat niet uit van schuld en boete, maar van empathie en verantwoordelijkheid. Met andere woorden: "Zand erover! Wat gebeurd is, is gebeurd. Hoe gaan we verder met elkaar, nu en in de toekomst?"

Bespreekbaar maken

Bij Zand erover! wordt het pestprobleem benaderd vanuit het systeem. Het samenspel tussen de kinderen en de onderlinge verhoudingen zorgen ervoor dat het pestgedrag blijft voortduren. Het uitgangspunt is: het systeem heeft een probleem gecreëerd en kan dus ook verantwoordelijk worden gemaakt voor de oplossing.

Bij het zoeken naar de oplossing worden daarom niet alleen het gepeste kind en de pester betrokken, maar ook de toeschouwers en de meelopers.

Het pestgedrag wordt uit het verborgene en stiekeme gehaald en bespreekbaar gemaakt op een voor alle betrokkenen veilige manier.

Geen schuldige

Binnen de aanpak wordt niet gekeken naar wie de schuldige is, maar vooral naar hoe het probleem opgelost kan worden. Kinderen krijgen zo de kans om met elkaar te herstellen wat niet goed is gegaan. Op die manier kan iedereen uit de negatieve spiraal stappen en zich weer prettig en veilig voelen. Hierdoor wordt er niet alleen een korte termijn oplossing geleverd, maar werpt het veranderde gedrag ook op de langere termijn zijn vruchten af.

Aanpak

In drie workhops van drie uur en een intervisiebijeenkomst, worden er concrete handvatten geboden waarmee u meteen aan de slag kunt met het stappenplan!

Aan de slag dus met "**Zand erover**"!!

Geïnteresseerd in Zand erover! voor uzelf of uw school?

Neem dan voor meer informatie contact op met Loes Dreissen : l.dreissen@hco.nl